

289

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 września 1968 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Ochrony Przyrody”.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1968 r. w sprawie uznania Ligi Ochrony Przyrody za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. Nr 33, poz. 227) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się i ogłasza statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Ochrony Przyrody”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *K. Świtła*

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 września 1968 r. (poz. 289).

STATUT STOWARZYSZENIA „LIGA OCHRONY PRZYRODY”

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Liga Ochrony Przyrody (LOP), zwana dalej „Ligą”, jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i posiada osobowość prawną.

§ 2. Terenem działalności Ligi jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. Siedzibą organów naczelnych Ligi jest m. st. Warszawa.

§ 4. Liga ma prawo tworzenia jednostek terenowych.

§ 5. Odznaką Ligi jest stylizowany żubr z napisem „Liga Ochrony Przyrody”.

§ 6. Liga może być członkiem organizacji społecznych, krajowych i zagranicznych, których cele i zadania są pokrewne lub zbliżone zadaniom Ligi.

- 3) prowadzi społeczną akcję w zakresie zadrzewiania i zalesiania kraju,
- 4) budzi wśród społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży, zainteresowanie prowadzeniem badań i obserwacji przyrodniczych,
- 5) inicjuje i popiera prace naukowe w zakresie ochrony przyrody,
- 6) prowadzi społeczną akcję w zakresie szkolenia kadr instruktorów i opiekunów ochrony przyrody,
- 7) współdziała z organami administracji państwowej w dziedzinie ochrony przyrody i sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w tym zakresie oraz wykonuje inne zlecane przez te organy czynności wchodzące w zakres statutowej działalności Ligi,
- 8) współpracuje z innymi organizacjami i instytucjami, podejmującymi zadania w zakresie ochrony przyrody,
- 9) utrzymuje stosunki i współpracuje z organizacjami ochrony przyrody za granicą.

2. Liga opiera swą działalność na społecznej pracy członków.

Rozdział 2.

Cele i środki działania.

§ 7. Celem Ligi jest:

- 1) kształtowanie właściwego stosunku człowieka do przyrody, budzenie jej umiłowania i szerzenie pełnego zrozumienia istoty, znaczenia i celów ochrony przyrody wśród szerokich rzesz społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży,
- 2) zabieganie o właściwe użytkowanie oraz świadome i celowe odtwarzanie i pomnażanie zasobów i sił wytwórczych przyrody ojczystej jako dobra ogólnonarodowego,
- 3) zabieganie o zachowanie tworów przyrody żywej i nieożywionej zasługujących na ochronę oraz o zachowanie piękna i swoistych cech rodzimego krajobrazu,
- 4) zapobieganie uszkodzaniu i niszczeniu tworów przyrody żywej i nieożywionej zasługujących na ochronę.

§ 8. 1. Dla osiągnięcia swych celów Liga:

- 1) prowadzi akcję propagandową za pośrednictwem prasy, radia, telewizji, filmu, przezroczey, odczytów, wystaw, wycieczek, urządzania dni lasu i dni ochrony przyrody oraz przez własne wydawnictwa,
- 2) podejmuje zapobiegawcze kroki w zakresie ochrony przyrody przed niszczeniem, zajmuje czynną postawę przy zwalczaniu przejawów niszczycielskiego stosunku do przyrody oraz mobilizuje społeczeństwo do tej akcji,

Rozdział 3.

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 9. Członkami Ligi mogą być osoby fizyczne i prawne.

§ 10. Członkowie Ligi dzielą się na zwyczajnych, wspierających, honorowych oraz członków kół szkolnych.

§ 11. 1. Członków zwyczajnych indywidualnych przyjmuje zarząd koła na podstawie pisemnej deklaracji kandydata. Dowodem posiadania członkostwa zwyczajnego jest legitymacja członkowska, podpisana przez zarząd koła.

2. Członek zwyczajny ma prawo:

- 1) do czynnego i biernego wyboru do organów Ligi; członkowie kół szkolnych korzystają z tego prawa tylko w ramach koła, do którego należą,
- 2) do korzystania ze wszystkich urządzeń i udogodnień Ligi,
- 3) do noszenia odznaki członkowskiej LOP.

§ 12. 1. Członek zwyczajny obowiązany jest:

- 1) przestrzegać postanowień statutu i regulaminów oraz stosować się do uchwał i zarządzeń organów Ligi,
- 2) brać czynny udział w realizacji zadań Ligi,
- 3) opłacać regularnie składki członkowskie.

2. Pełnienie przez członków Ligi funkcji we władzach Ligi z wyboru jest honorowe.

§ 13. 1. Członka zwyczajnego-osobę prawną przyjmują zarządy okręgów i Zarząd Główny Ligi na podstawie pisemnego zgłoszenia i zadeklarowania określonej składki.

2. Członek zwyczajny-osoba prawna bierze udział w działalności Ligi przez swego przedstawiciela i posiada prawa członka zwyczajnego oprócz biernego prawa wyborczego do organów Ligi. Sposób korzystania z urzędzeń i udogodnień Ligi przez osoby prawne określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny Ligi.

§ 14. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna albo prawna, jeżeli złoży oświadczenie o solidaryzowaniu się z celami Ligi i zobowiąże się do płacenia zadeklarowanej składki.

§ 15. Członkiem honorowym może być osoba, która w toku wieloletniej działalności szczególnie zastąpiła się dla rozwoju Ligi. Godność członka honorowego nadaje Krajowy Zjazd na wniosek Zarządu Głównego Ligi.

§ 16. 1. Członkowie honorowi posiadają wszystkie prawa członków zwyczajnych. Członkowie honorowi nie opłacają składek członkowskich.

2. Utrata godności członka honorowego następuje na skutek uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów, powziętej na wniosek Zarządu Głównego Ligi.

§ 17. 1. Przynależność do Ligi ustaje w razie:

- 1) śmierci członka,
- 2) likwidacji osoby prawnej będącej członkiem zwyczajnym lub wspierającym Ligi,
- 3) dobrowolnego wystąpienia, zgłoszonego na piśmie zarządowi koła, po uregulowaniu zobowiązań wobec Ligi,
- 4) skreślenia z listy członków przez zarząd koła z powodu nie usprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich za okres przekraczający 1 rok,
- 5) wykluczenia przez zarząd okręgu na wniosek zarządu koła z powodu:
 - a) nieprzestrzegania przez członka postanowień statutu lub uchwał i zarządzeń organów Ligi,
 - b) działania na szkodę Ligi,
 - c) skazania prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

2. Od decyzji zarządu okręgu o wykluczeniu z Ligi przysługuje odwołanie do Zarządu Głównego.

§ 18. 1. Członkom Ligi za zasługi w realizacji zadań statutowych może być nadana odznaka honorowa srebrna lub złota.

2. Odznaki honorowe nadaje Zarząd Główny.

3. Zasady i tryb nadawania odznak honorowych określi regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

Rozdział 4.

Struktura organizacyjna Ligi.

§ 19. 1. Jednostkami terenowymi Ligi są:

- 1) okręgi wojewódzkie,
- 2) oddziały powiatowe (miejskie),
- 3) koła (terenowe, zakładowe, uczelniane),
- 4) koła szkolne.

2. Koła szkolne działają na podstawie regulaminu wydanego przez Zarząd Główny Ligi w uzgodnieniu z Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 20. O utworzeniu i likwidacji jednostek terenowych Ligi decydują:

- 1) w odniesieniu do okręgu — Zarząd Główny,
- 2) w odniesieniu do oddziału powiatowego (miejskiego) — zarząd okręgu,
- 3) w odniesieniu do koła — zarząd oddziału powiatowego.

§ 21. Organami naczelnymi Ligi są:

- 1) Krajowy Zjazd,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna.

§ 22. Organami okręgowymi są:

- 1) okręgowy zjazd,
- 2) zarząd okręgu,
- 3) komisja rewizyjna okręgu.

§ 23. Organami oddziału powiatowego (miejskiego) są:

- 1) powiatowy (miejski) zjazd,
- 2) zarząd oddziału powiatowego (miejskiego),
- 3) komisja rewizyjna oddziału powiatowego (miejskiego).

§ 24. Organami koła są:

- 1) walne zebranie koła,
- 2) zarząd koła,
- 3) komisja rewizyjna koła.

§ 25. Delegatów na Zjazd Krajowy oraz na zjazdy okręgowe i powiatowe (miejskie) wybiera się według następujących zasad:

Najmniejsza liczba delegatów niezależnie od liczby członków wynosi:

- 1) z koła — 1 delegat na zjazd powiatowy (miejski),
- 2) z oddziału powiatowego — 2 delegatów na zjazd okręgowy,
- 3) z okręgu — 3 delegatów na Zjazd Krajowy;

ponadto koła, oddziały powiatowe (miejskie) i okręgi o znacznie mniejszej liczbie członków wybierają dodatkowych delegatów według zasad ustalonych przez Zarząd Główny.

§ 26. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, uchwały organów Ligi zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

A. ORGANY NACZELNE.

§ 27. 1. Najwyższym organem Ligi jest Krajowy Zjazd.
2. Krajowy Zjazd:

- 1) uchwała wytyczne działalności Ligi,
- 2) uchwała projekty zmiany statutu,
- 3) podejmuje uchwały w sprawie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego za ubiegły okres jego kadencji, po rozpatrzeniu sprawozdań Zarządu Głównego i Główniej Komisji Rewizyjnej,
- 4) wybiera Zarząd Główny i Główną Komisję Rewizyjną na okres 4 lat,
- 5) nadaje godność członka honorowego Ligi,
- 6) uchwała regulaminy Zarządu Głównego i Główniej Komisji Rewizyjnej,
- 7) podejmuje uchwały w sprawie rozwiązania Ligi i przeznaczenia jego majątku.

§ 28. Podejmowanie uchwał w sprawie zmiany statutu lub w sprawie rozwiązania Ligi wymaga do swej ważności $\frac{2}{3}$ głosów ogólnej liczby delegatów, przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ uprawnionych do głosowania na Zjeździe.

§ 29. Krajowy Zjazd odbywa się raz na 4 lata i jest zwoływany przez Zarząd Główny.

§ 30. 1. Na żądanie Główniej Komisji Rewizyjnej albo na żądanie co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów okręgów Zarząd Główny obowiązany jest zwołać Nadzwyczajny Krajowy Zjazd w terminie nie przekraczającym 6 miesięcy.

2. Zarząd Główny może również zwołać Nadzwyczajny Krajowy Zjazd z własnej inicjatywy.

§ 31. O terminie Zjazdu Zarząd Główny zawiadamia pisemnie zarządy okręgów co najmniej na miesiąc przed zwołaniem Zjazdu, a o porządku obrad — co najmniej na 14 dni przed terminem Zjazdu.

§ 32. 1. W Krajowym Zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani na okręgowych zjazdach,

2) członkowie Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej.

3) członkowie honorowi Ligi.

2. Członkowie organów naczelnych Ligi i członkowie honorowi Ligi, jeżeli nie są delegatami, posiadają głos doradczy.

§ 33. 1. Zarząd Główny składa się z 25—30 członków wybieranych przez Krajowy Zjazd oraz z prezesów zarządów okręgów Ligi. W skład Zarządu Głównego wchodzi ponadto delegat Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz delegat Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

2. Zarząd Główny może dokooptować do swego grona na miejsce ustępujących członków z wyboru nowych członków, nie więcej jednak niż $\frac{1}{4}$ ogólnej liczby członków Zarządu Głównego z wyboru.

§ 34. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się co najmniej raz na pół roku. Posiedzenia zwołuje Prezydium Zarządu Głównego i zawiadamia o tym członków Zarządu co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia.

§ 35. 1. Zarząd Główny wybiera spośród siebie Prezydium, składające się z 7 do 11 osób, w tym prezesa, 4 wiceprezesów oraz sekretarza generalnego i kasaiera.

2. Zarząd Główny na wniosek Prezydium Zarządu Głównego powołuje dyrektora Biura Zarządu Głównego, który bierze udział w posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium. Jeżeli dyrektor Biura nie jest członkiem tych organów z wyboru, przysługuje mu tylko głos doradczy.

§ 36. 1. Zarząd Główny jest naczelnym organem wykonawczym Ligi, kieruje jego pracą i odpowiada za swoją działalność przed Krajowym Zjazdem.

2. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) wybór Prezydium Zarządu Głównego,
- 2) uchwalanie regulaminów Prezydium Zarządu Głównego i zarządu okręgu,
- 3) ustalanie zakresu działania, składu i sposobu powoływania komisji,
- 4) czuwanie nad wykonywaniem i przestrzeganiem uchwał Krajowego Zjazdu i zatwierdzanie planów działalności Ligi na podstawie wytycznych Krajowego Zjazdu,
- 5) zatwierdzanie planów pracy okręgów i ustalanie dla nich wiążących wytycznych,
- 6) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych i bilansów oraz sprawozdań z działalności Ligi,
- 7) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 8) rozpatrywanie odwołań od decyzji niższych organów, dotyczących wykluczenia członka Ligi,
- 9) ustalanie zasad i trybu wybierania delegatów na Zjazd Krajowy oraz na zjazdy okręgowe i powiatowe (miejskie),
- 10) ustalanie zasad i trybu nadawania odznak honorowych i podejmowanie uchwał o ich nadaniu.

§ 37. 1. Prezydium Zarządu Głównego działa w imieniu Zarządu Głównego Ligi i jest jego organem wykonawczym.

2. Do zakresu działania Prezydium należy:

- 1) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu i Zarządu Głównego,
- 2) opracowywanie planu działalności, preliminarzy budżetowych i sprawozdań oraz uchwalanie instrukcji i regulaminów nie zastrzeżonych dla innych organów Ligi,
- 3) gospodarowanie funduszami i majątkiem Ligi w granicach określonych budżetem,
- 4) składanie na posiedzeniach Zarządu Głównego sprawozdań z wykonywanych prac,
- 5) analizowanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań organów Ligi oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie Zarządowi Głównemu,
- 6) uchwalanie regulaminów Biura Zarządu Głównego,

7) zawieszanie uchwał zarządów okręgów, zawieszanie w czynnościach zarządów okręgów lub poszczególnych ich członków, jeśli działalność ich jest niezgodna ze statutem Ligi,

8) przyjmowanie zapisów i darowizn,

9) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków w sprawie nadawania odznaki honorowej Ligi,

10) reprezentowanie Ligi.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu okręgu Prezydium Zarządu Głównego mianuje tymczasowy zarząd okręgu, który sprawuje funkcje do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 38. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego zwołuje prezes lub w jego zastępstwie jeden z wiceprezesów.

§ 39. 1. Główna Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Ligi.

2. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) stała kontrola co najmniej raz w roku całokształtu działalności Ligi pod względem celowości, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu i uchwałami Krajowego Zjazdu, jak też kontrola realizacji składek członkowskich,
- 2) zgłaszanie na posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium uwag i wniosków w sprawie działalności Ligi,
- 3) składanie sprawozdań na Krajowym Zjeździe i stawianie wniosków w sprawie udzielenia absolutorium usłupującemu Zarządowi Głównemu,
- 4) uchwalanie regulaminów i instrukcji dla okręgowych i powiatowych (miejskich) komisji rewizyjnych,
- 5) nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych.

3. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo występowania do Prezydium Zarządu Głównego z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Zarządu Głównego w wypadkach szczególnej wagi.

§ 40. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 7 członków i 5 zastępców, wybranych przez Krajowy Zjazd na okres 4 lat. Główna Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, sekretarza i ich zastępców.

§ 41. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego i Prezydium Zarządu Głównego.

B. ORGANY OKRĘGOWE.

§ 42. 1. Okręgowy zjazd odbywa się raz na 4 lata i jest zwoływany przez zarząd okręgu.

2. Na żądanie Prezydium Zarządu Głównego, okręgowej komisji rewizyjnej lub co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów oddziałów powiatowych zarząd okręgu obowiązany jest zwołać nadzwyczajny okręgowy zjazd.

3. Zarząd okręgu może również zwołać nadzwyczajny okręgowy zjazd z własnej inicjatywy po porozumieniu się z Prezydium Zarządu Głównego.

4. Termin i program zjazdu powinny być podane do wiadomości zarządów powiatowych (miejskich) oddziałów co najmniej na 14 dni przed odbyciem zjazdu.

§ 43. 1. W okręgowym zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani na zjazdach powiatowych (miejskich),
- 2) przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego,
- 3) członkowie Zarządu Głównego, mieszkający na terenie działalności okręgu,
- 4) członkowie zarządu okręgu i okręgowej komisji rewizyjnej.

2. Przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego, członkowie Zarządu Głównego mieszkający na terenie okręgu

i członkowie organów okręgowych, jeżeli nie są delegatami, posiadają jedynie głos doradczy.

§ 44. Okręgowy zjazd:

- 1) podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu okręgu za okres jego kadencji po wysłuchaniu i rozpatrzeniu sprawozdań zarządu oraz komisji rewizyjnej,
- 2) wybiera zarząd i komisję rewizyjną okręgu na okres 4 lat,
- 3) rozpatruje wnioski zgłoszone przez organy okręgu i zarządy powiatowe (miejskie) oddziałów i podejmuje odpowiednie uchwały,
- 4) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd.

§ 45. 1. Zarząd okręgu składa się z 12 do 15 członków wybranych przez okręgowy zjazd. W skład zarządu wchodzi ponadto: delegat kuratorium okręgu szkolnego oraz delegat właściwego do spraw leśnictwa organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

2. Zarząd okręgu może dokooptować do swego grona na miejsce ustępujących członków z wyboru nowych członków, nie więcej jednak niż $\frac{1}{4}$ ogólnej liczby członków zarządu z wyboru.

3. Zarząd okręgu wybiera spośród siebie prezydium składające się z 5 do 7 osób, w tym prezesa, 2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

4. Posiedzenia zarządu okręgu odbywają się co najmniej raz na pół roku; posiedzenia zwołuje prezes lub w jego zastępstwie wiceprezes.

§ 46. 1. Zarząd okręgu jest organem kierującym działalnością okręgu w okresie między okręgowymi zjazdami.

2. Do zakresu działania zarządu okręgu należy:

- 1) kierowanie działalnością okręgu,
- 2) wykonywanie uchwał okręgowego zjazdu oraz uchwał i zarządzeń organów naczelných Ligi,
- 3) opracowywanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań okręgu,
- 4) zatwierdzanie planów pracy i sprawozdań oraz preliminarzy budżetowych oddziałów powiatowych (miejskich) oraz ustalanie dla ich działalności wiążących wytycznych,
- 5) zawieszanie i uchylanie uchwał zarządów oddziałów powiatowych (miejskich), zawieszanie w czynnościach zarządów oddziałów powiatowych (miejskich) lub poszczególnych ich członków, jeżeli działalność ich jest sprzeczna ze statutem Ligi,
- 6) zwoływanie okręgowego zjazdu,
- 7) delegowanie przedstawicieli na powiatowe (miejskie) zjazdy,
- 8) reprezentowanie okręgu.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu oddziału powiatowego (miejskiego), zarząd okręgu mianuje tymczasowy zarząd, który sprawuje funkcje do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 47. Zakres działania i tryb pracy prezydium zarządu okręgu określa regulamin uchwalony przez zarząd okręgu.

§ 48. 1. Okręgowa komisja rewizyjna jest organem kontrolnym Ligi na szczeblu okręgu.

2. Okręgowa komisja rewizyjna składa się z 5 członków i 3 zastępców, wybranych przez okręgowy zjazd.

3. Okręgowa komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego i sekretarza.

§ 49. 1. Do zakresu działania okręgowej komisji rewizyjnej należy:

- 1) stała kontrola co najmniej raz w roku całokształtu działalności organów okręgu pod względem celowości, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz uchwałami i wytycznymi organów nadrzędnych Ligi, jak też kontrola realizacji składek członkowskich,
- 2) zgłaszanie uwag i wniosków na posiedzeniach zarządu okręgu i jego prezydium,
- 3) składanie sprawozdań na okręgowym zjeździe i stawianie wniosków o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi,
- 4) nadzór nad działalnością powiatowych komisji rewizyjnych,
- 5) wykonywanie czynności zleconych przez Główną Komisję Rewizyjną.

2. Członkowie okręgowej komisji rewizyjnej mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu okręgu z głosem doradczym.

3. Komisja rewizyjna ma prawo występowania do Prezydium Zarządu Głównego o zawieszanie w czynnościach zarządu okręgu, a do zarządu okręgu o zawieszanie w czynnościach zarządu oddziału powiatowego (miejskiego) bądź poszczególnych członków tych zarządów.

C. ORGANY POWIATOWE (MIEJSKIE).

§ 50. 1. Powiatowy (miejski) zjazd odbywa się raz na 3 lata i jest zwoływany przez zarząd oddziału powiatowego (miejskiego).

2. Na żądanie prezydium zarządu okręgu, powiatowej komisji rewizyjnej lub co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów kół zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) obowiązany jest zwołać nadzwyczajny powiatowy zjazd. Zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) może również zwołać nadzwyczajny powiatowy zjazd z własnej inicjatywy po porozumieniu się z prezydiami zarządu okręgu.

3. Termin i program zjazdu powinny być podane do wiadomości zarządom kół co najmniej na 14 dni przed odbyciem zjazdu.

§ 51. 1. W powiatowym (miejskim) zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani na walnych zebraniach kół,
- 2) opiekunowie kół szkolnych,
- 3) przedstawiciele zarządu okręgu,
- 4) członkowie zarządu okręgu zamieszkujący na terenie działalności oddziału powiatowego (miejskiego),
- 5) członkowie zarządu oddziału powiatowego (miejskiego) i powiatowej komisji rewizyjnej.

2. Przedstawiciele zarządu okręgu, członkowie zarządu okręgu, mieszkający na terenie działalności oddziału powiatowego, i członkowie organów powiatowych (miejskich), jeżeli nie są delegatami, posiadają jedynie głos doradczy.

§ 52. Powiatowy (miejski) zjazd:

- 1) podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu oddziału powiatowego (miejskiego) za okres jego kadencji po rozpatrzeniu sprawozdania zarządu oraz komisji rewizyjnej,
- 2) wybiera zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) i komisję rewizyjną na okres 3 lat,

3) rozpatruje wnioski zgłaszane przez organy powiatowe (miejskie) i zarządy kół i podejmuje odpowiednie uchwały,

4) wybiera delegatów na okręgowy zjazd.

§ 53. 1. Zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) składa się z 6 do 10 osób, w tym prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika, którzy tworzą prezydium i działają w imieniu zarządu oddziału powiatowego (miejskiego).

2. Zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) może dookooptować do swego grona na miejsce ustępujących członków z wyboru nowych członków, nie więcej jednak niż $\frac{1}{4}$ ogólnej liczby członków zarządu z wyboru.

3. Posiedzenia zarządu oddziału powiatowego (miejskiego) zwołuje prezes lub wiceprezes co najmniej raz na kwartał.

4. Zakres działania i tryb prac prezydium określa regulamin uchwalony przez zarząd oddziału powiatowego (miejskiego).

§ 54. 1. Zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) jest organem kierującym działalnością oddziału w okresie między zjazdami.

2. Do zakresu działania zarządu oddziału powiatowego (miejskiego) należy:

- 1) kierowanie działalnością oddziału,
- 2) wykonywanie uchwał powiatowego zjazdu oraz uchwał i zarządzeń wyższych organów Ligi,
- 3) opracowywanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań oddziału,
- 4) zawieszanie i uchylanie uchwał zarządów kół, zawieszanie w czynnościach zarządów kół lub poszczególnych ich członków, jeżeli działalność ich jest sprzeczna ze statutem Ligi,
- 5) zwoływanie powiatowego zjazdu,
- 6) delegowanie przedstawicieli na walne zebrania kół,
- 7) reprezentowanie oddziału.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu koła zarząd oddziału powiatowego (miejskiego) mianuje tymczasowy zarząd koła, który sprawuje funkcje do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 55. 1. Powiatowa komisja rewizyjna składa się z 3 członków i 2 zastępców, wybranych przez powiatowy zjazd.

2. Komisja rewizyjna wybiera spośród siebie przewodniczącego i sekretarza.

3. Zakres działania i tryb pracy powiatowej komisji rewizyjnej określa regulamin, uchwalony przez Główną Komisję Rewizyjną.

D. KOŁA.

§ 56. 1. Do utworzenia koła wymagana jest liczba przynajmniej 10 członków Ligi.

2. Walne zebranie koła zwołuje zarząd koła raz na rok w porozumieniu z prezydium zarządu oddziału powiatowego (miejskiego).

3. Na żądanie zarządu oddziału, komisji rewizyjnej koła lub co najmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków koła zarząd koła obowiązany jest zwołać nadzwyczajne walne zebranie

koła. Zarząd koła może również zwołać nadzwyczajne walne zebranie koła z własnej inicjatywy po porozumieniu się z zarządem oddziału.

§ 57. 1. W walnym zebraniu koła uczestniczą członkowie koła i przedstawiciele zarządu oddziału.

2. Do zakresu działania walnego zebrania koła należy:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu koła za ubiegły okres jego kadencji, po rozpatrzeniu sprawozdania zarządu oraz komisji rewizyjnej,
- 2) wybór zarządu i komisji rewizyjnej koła na okres 1 roku,
- 3) decydowanie w sprawach koła nie zastrzeżonych dla wyższych organów Ligi,
- 4) wybór delegatów na powiatowy zjazd.

§ 58. 1. Zarząd koła składa się z 3—7 osób w zależności od liczby członków koła, w tym prezesa, sekretarza i skarbnika.

2. Zarząd koła może dookooptować do swego grona na miejsce ustępujących członków z wyboru nowych członków, nie więcej jednak niż 3 osoby.

3. Posiedzenia zarządu koła zwołuje prezes lub sekretarz co najmniej raz na 2 miesiące.

4. Zarząd koła wykonuje uchwały walnego zebrania koła oraz uchwały i zarządzenia organów Ligi, kieruje pracami koła na swoim terenie oraz zbiera składki.

§ 59. 1. Komisja rewizyjna koła składa się z 3 członków i 1 zastępcy. Komisja rewizyjna wybiera spośród siebie przewodniczącego i sekretarza.

2. Zakres działania i tryb pracy komisji rewizyjnej koła określa regulamin uchwalony przez okręgową komisję rewizyjną.

Rozdział 5.

Komisje.

§ 60. 1. Do opracowywania poszczególnych zagadnień z zakresu działalności Ligi mogą być powoływane komisje przy Zarządzie Głównym i przy zarządach okręgowych.

2. Zakres działania, skład komisji i sposób ich powoływania określa Zarząd Główny.

Rozdział 6.

Fundusze i majątek Ligi.

§ 61. 1. Majątek Ligi stanowią jej fundusze oraz ruchomości i nieruchomości.

2. Fundusze Ligi składają się z:

- 1) wpływów ze składek członkowskich,
- 2) dochodu z majątku nieruchomego,
- 3) dotacji i zapisów,
- 4) dochodów z imprez,
- 5) wpływów z prowadzonej zgodnie z obowiązującymi przepisami innej działalności.

3. Fundusze Ligi mogą być używane wyłącznie na realizację zadań określonych w statucie.

§ 62. 1. Właścicielem całego majątku jest Liga, w której imieniu występuje Prezydium Zarządu Głównego.

2. Okręgi, oddziały powiatowe (miejskie) i koła gospodarują funduszami w sposób ustalony przez Prezydium Zarządu Głównego w ramach zatwierdzonego budżetu i mają

prawo użytkowania majątku Ligi zgodnie z zasadami ustalonymi przez Prezydium Zarządu Głównego.

§ 63. 1. Do nabywania, zbywania i obciążania majątku nieruchomego oraz do zaciągania innych zobowiązań upoważnione jest Prezydium Zarządu Głównego. Oświadczenia w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu Prezydium podpisują dwie osoby: prezes lub wiceprezes oraz skarbnik lub inny upoważniony członek Prezydium.

2. Uprawnienia do zaciągania zobowiązań Prezydium Zarządu Głównego może przekazać zarządom niższego szczebla lub innym osobom, udzielając upoważnienia ogólnego lub szczególnego.

3. W wypadkach określonych w ust. 2 oświadczenia w zakresie praw i obowiązków majątkowych Ligi wymagają do swej ważności podpisów dwóch członków właściwego zarzą-

du, w tym prezesa lub wiceprezesa oraz skarbnika bądź innego upoważnionego członka tego zarządu.

Rozdział 7.

Przepisy końcowe.

§ 64. Organy Ligi, których kadencja się zakończyła, działają do chwili ukonstytuowania się nowo wybranych organów, którym obowiązane są niezwłocznie przekazać czynności, majątek (akta i wszystkie urządzenia Ligi). Przekazania dokonuje się w formie protokolarnej.

§ 65. Krajowy Zjazd lub Nadzwyczajny Krajowy Zjazd mogą powziąć uchwałę o rozwiązaniu Ligi i o przekazaniu majątku Ligi.